

Lunds universitet

Sociologiska institutionen

RISKER OCH MÖJLIGHETER MED MOBILTELEFONEN

En kvalitativ studie om hur unga vuxna upplever mobiltelefonens kommunikativa möjligheter och sociala mediers negativa inflytande

Författare: Johan Ek

Kandidatuppsats SOCK10, 15 hp

Vårterminen 2023

Handledare: Freja Morris

Sammanfattning

Författare: Johan Ek

Titel: Risker och möjligheter med mobiltelefonen

Kandidatuppsats SOCK10, 15 hp

Handledare: Freja Morris

Sociologiska institutionen, vårterminen 2023

År 2007 släpptes världens första smartphone. Bara 16 år senare har näst intill varenda människa i Sverige en mobiltelefon i deras ficka. Sakta men säkert har mobiltelefonen blivit en del av vår vardag som ett av våra mest basala behov. Den digitala utvecklingen har gått så pass fort att vi ännu inte känner till vilka risker och möjligheter mobiltelefonen utgör för människan och vårt samhälle. Den tidigare forskningen visar på en balansgång mellan mobiltelefonens kommunikativa möjligheter och kritiska risker för vår mänskliga sammanhållning. Den mobila kommunikationen tar oss digitalt närmare varandra men samtidigt känslomässigt längre ifrån varandra. På senare år har det växt en oro över sociala mediers inflytande hos Sveriges befolkning. Studiens syfte vill därför ge allmänheten en förståelse för hur unga vuxna upplever mobiltelefonens kommunikativa möjligheter och sociala mediers negativa inflytande i det digitala samhället. Med hjälp av sju kvalitativa intervjuer bidrar studien med en insikt i hur intervjupersonerna upplever och resonerar kring mobiltelefonens kommunikativa möjligheter och sociala mediers negativa inflytande. Genom att applicera sociologen Erving Goffmans dramaturgiska teori och begrepp; framträdande, frontstage, backstage och intrycksstyrning i relation till intervjupersonernas upplevelser, får studien en djupare förståelse för hur mobiltelefonen påverkar deltagarna i deras vardagliga liv. Goffmans begrepp frontstage förstärker deras upplevelser om att det råder olika normer, förväntningar och förhållningssätt i ett framträdande på mobiltelefonens sociala plattformar. Backstage utgör en plats där intervjupersonerna ständigt kan planera, förbereda och påverka hur det sociala och digitala framträdandet ska se ut. Med hjälp av intrycksstyrning så får deltagarnas upplevelser av sociala mediers negativa inflytande en bakomliggande förklaring. Vår sociala verklighet kan inte konkurrera med sociala mediers intrycksstyrande, vilket i sin tur riskerar att påverka intervjupersonernas verklighetsuppfattningar.

Nyckelord; unga vuxna, mobiltelefon, kommunikation, sociala medier

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	2
Innehållsförteckning.....	3
1. Inledning.....	4
1.1 Problemformulering.....	4
1.2 Syfte och frågeställningar.....	5
1.3 Begreppsdefinition.....	6
2. Bakgrund och tidigare forskning.....	7
2.1 Bakgrund.....	7
2.2 Den tidigare forskningens sociologiska utgångspunkter.....	8
2.3 De kritiska rösterna.....	10
2.4 Den mobila kommunikationens möjligheter.....	12
2.5 Balansgången.....	12
3. Teori.....	15
3.1 Teoretiskt ramverk.....	15
3.2 Erving Goffmans dramaturgiska teori.....	15
3.3 Symbolisk interaktionism.....	17
4. Metod.....	18
4.1 Metodologisk ansats.....	18
4.2 Urval och avgränsning.....	19
4.3 Material.....	20
4.4 Analys.....	20
4.5 Tillförlitlighet, trovärdighet och etiskt hänsynstagande.....	22
5. Resultat och analys.....	24
5.1 Intervjupersonernas smartphoneanvändning.....	24
5.2 Den mobila kommunikationens möjligheter.....	25
5.3 Sociala mediernas negativa inflytande.....	27
5.4 Dubbelheten.....	30
6. Diskussion.....	32
6.1 Slutsats.....	33
6.2. Förslag till framtida forskning.....	34
7. Referenslista.....	35
8. Bilagor.....	37
8.1 Intervjuguide.....	37

1. Inledning

1.1 Problemformulering

Internetstiftelsen (2017) beskriver hur smartphonen år 2007 tog vårt samhälle med storm. Bara nio år senare skriver journalisten Dag Kättström (2016) i en artikel på *forskning.se*, hur digitaliseringen har bidragit till att vi skapat ett samhälle som vi tidigare bara kunnat drömma om. Kättström (2016) förklarar hur mobiltelefonerna har vävts in i vårt samhälle som om den alltid varit där, och öppnat upp för en helt ny värld med obegränsad kommunikation, information och underhållning. Idag använder hela 90% av Sveriges befolkning internet dagligen (Internetstiftelsen:2022:12).

Professor Brita Ytre-Arne (2023) har kartlagt hur människor från morgon till kväll använder sig av mobiltelefonens funktioner som ett nytt sätt för människan att kommunicera, navigera och orientera sig genom deras liv. Ytre-Arne (2023) menar att mobiltelefonen idag är en kritisk pusselbit i den moderna människans livspussel. Vidare menar Kättström (2016) att med mobiltelefonens möjligheter så kommer även risker, risker vi ännu inte säkert vet om hur de påverkar oss och vår mellanmänniskliga sammanhållning. Kättström (2016) beskriver hur samhällets institutioner, arbetsmarknad och högt uppsatta personer har implementerat ett nytt mänskligt behov där vi måste ha en mobiltelefon för att inte riskera att hamna utanför samhället.

Journalisten Ebba Arnborg (2022) skriver i en annan artikel på *forskning.se*, och menar att sociala medier är skapade för att tjäna pengar på ungdomars säkerhet, samtidigt som de öppnar upp för en större social värld. Arnborgs (2022) artikel baseras på en forskningsöversikt från docenten Lisa Thorell och forskaren Sissela Nutley från det Karolinska Institutet. Arnborg (2022) menar att sociala medier kan vara en källa för avkoppling, kontakt med omvärlden och till och med en livlina för många människor, men att sociala medier även kan vara en trigger för olika former av depressioner, ångest och ätstörningar på grund av sociala mediernas olika ideal om hur det goda livet bör se ut. Enligt Internetstiftelsen (2019) så riktas det kritik mot hur sociala mediernas algoritmer är uppbyggda för att hålla oss kvar på deras plattformar. Internetstiftelsen (2019) berättar i en undersökning av Svenskarna och internet (2019) att 4 av 10 personer svarade att timmarna de spenderade

på sociala medier inte ansågs som meningsfulla. Trots denna oro så har inte någon minskning av sociala medier ägt rum hos Sveriges befolkning (Internetstiftelsen:2021). Enligt Arnborg (2022) råder det konsensus i samhället över att sociala medier har en skadlig påverkan på framförallt ungdomars psykiska hälsa. Ändå väljer alla mina deltagare, tillsammans med 84% av Sveriges befolkning, att använda sig av sociala medier varje dag (internetstiftelsen:2022:158). Kättström (2016) menar att digitaliseringen är något som sammansvetsar vårt samhälle samtidigt som det drar isär det. Från ett sociologiskt perspektiv så undrar man vad det är som skapar dessa spänningar mellan mobiltelefonens möjligheter och risker, som den allmänna debatten presenterar.

Den tidigare forskningen och intervjupersonernas upplevelser präglas också av den allmänna debattens spänningar. Denna studie har observerat en brist på dubbelsidig forskning inom mobiltelefonens forskningsfält. En brist på forskning som tar hänsyn till både mobiltelefonens kommunikativa möjligheter och analyserar det i relation till sociala mediers negativa inflytande. Det är därför sociologiskt intressant att undersöka varför det finns en forskningslucka av denna art inom mobiltelefonens dagsaktuella fält. Uppsatsens genomgående tema utgör därför *dubbelheten* mellan *den mobila kommunikationens möjligheter* och *sociala mediers negativa inflytande*. Med hjälp av Erving Goffmans dramaturgiska ramverk, samt ett symboliskt interaktionistiskt perspektiv så utforskar denna uppsats orsaken till de spänningar som uppstår i gapet mellan den mobila kommunikationens positiva möjligheter och sociala mediers negativa inflytande.

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie är att få en förståelse för hur unga vuxna upplever mobiltelefonens kommunikativa möjligheter och sociala mediers negativa inflytande i det digitala samhället. Med avstamp i Goffmans dramaturgiska teori så får vi en djupare förståelse för varför intervjupersonerna upplever den mobila kommunikation som mobiltelefonens mer positiva sida, och sociala mediers negativa inflytande som mobiltelefonens mindre positiva sida.

Problemformuleringen lyder:

1. Hur upplever intervjupersonerna mobiltelefonens kommunikativa möjligheter utifrån Erving Goffmans dramaturgiska teori?

2. Hur upplever intervjupersonerna sociala mediers negativa inflytande utifrån Erving Goffmans dramaturgiska teori?

1.3 Begreppsdefinition

Mobiltelefon

I detta arbete så omfattar och refererar mobiltelefonen till smartphones. SOI2015.se (2020) definierar smartphones och mobiltelefoner som ett instrument som är kraftfullt nog att fungera och användas på samma sätt som en dator.

Sociala medier

Sociala medier är enligt Internetstiftelsen (2021) ett samlingsnamn för internetsidor, applikationer och webbplatser som utgör olika plattformar där användare kan skapa, kommentera eller interagera med varandra på. Sociala medier har öppnat upp för möjligheten att nå ut med sina budskap och är öppna för vem som helst att uttrycka sig på, de öppnar upp för en helt ny värld av ett oändligt informationsflöde. De vanligaste och största sociala medie-plattformarna är enligt Internetstiftelsen (2022) Youtube, Facebook (Messenger) och Instagram, strax därefter kommer Snapchat och Tiktok. Facebook, Instagram och Snapchat är de applikationer som i störst utbredning används för att kommunicera, men som även möjliggör en plats att dela och ta del av andras material (Internetstiftelsen:2022:155-156). Dessa applikationer var också de mest förekommande hos studiens intervjupersoner.

Mobil kommunikation

Professorerna inom media och kommunikation Bayer, Campbell & Ling (2014) definierar den mobila kommunikationen i kapitlet *What is Mobile Communication?* Professorerna menar att den mobila kommunikationen refererar till hur vi människor och grupper använder enheter och tjänster som möjliggör en kommunikation medan vi är i fysisk rörelse. Bayer, Campbell & Ling (2014) berättar att den mobila kommunikationen på så sätt skapar nya spontana interaktioner med varandra oberoende av tid och rum. Vidare menar Bayer, Campbell & Ling (2014) att den enda förutsättningen av att vi är utrustade med en uppkoppling och är tillgängliga på samma tjänster som de vi interagerar med. Bayer, Campbell & Ling (2014) förklarar att den mobila kommunikationen har skapat nya sociala strukturer för oss människor att interagera på. Den mobila kommunikationen skapar nya sätt att vara knutna till varandra, samtidigt som den utgör en omätlig resurs för omvärldens

informationsflöde. Den knyter på så sätt oss människor närmare varandra, samhället och vår omvärld (Bayer, Campbell & Ling:2014:177-180).

2. Bakgrund och tidigare forskning

2.1 Bakgrund

Mobiltelefonens roll i samhället har i media debatterats flitigt under de senaste åren. Journalister och läkare ger oss insyn i de möjligheter och utmaningar som digitaliseringen medför. Journalisten Kättström (2016) menar att vårt samhälle ännu inte är medvetet över de risker som mobiltelefonens möjligheter medför. Vidare menar Kättström (2016) att mobiltelefonen för oss närmare varandra men känslomässigt längre ifrån varandra. Läkarna Thorell & Nutley menar i Arnborgs (2022) artikel att sociala medie-plattformar är designade för att skapa ett sug att ta upp mobilen. Läkarna menar att möjligheten att smsa en vän är bra för vårt välmående, men varnar samtidigt för att inte lägga ett för stort värde i det som utspelar sig på våra skärmar, då riskerar vi att påverkas psykiskt och må sämre av sociala mediers informationsflöde.

I både det material som intervjupersonerna har delat med sig av, samt i den tidigare forskningen så framkommer det en balansgång mellan ett väldigt kritiskt perspektiv på mobiltelefonens konsekvenser för individen (Turkle:2011), och en hyllning av de möjligheter som den har skapat för vårt samhälle (Ytre-Arne:2023). Forskningen inom digital sociologi har intresserat sig för både mobiltelefonens positiva och negativa roll i det digitala samhället. Den digitala sociologins mer positiva perspektiv har uppmärksammat de möjligheter som den mobila kommunikationen utgör i våra liv. Ytre-Arne (2023) menar att mobiltelefonen fungerar som ett mångfaldigt essentiellt verktyg i den moderna människans vardagliga liv. Den digitala sociologins mer kritiska perspektiv menar istället att digitaliseringen och all skärmtid utgör risker för oss människor. Turkle (2011) förklarar hur och varför vi människor väljer att förlita oss mer på den tekniska världen istället för den medmänskliga.

Samhällsvetaren Sherry Turkle (2011) och företagsekonomen Nanna Gillberg (2019) argumenterar utifrån de kritiska rösternas perspektiv och menar att mobiltelefonen på sikt bidrar till problematiska konsekvenser för vår mellanmänskliga sammanhållning. Professor

Brita Ytre-Arne (2023) ser istället den mobila kommunikationens möjligheter och menar att den istället öppnar upp och förstärker möjligheten för det. I linje med denna studies syfte så har sociologen Lynn Jamieson (2013) & Professorerna Bayer, Campbell & Ling (2014) tagit hänsyn till både mobiltelefonens för- och nackdelar i sina redogörelser och förespråkar en balans mellan det tekniska och det mellanmänniska.

Med grund i det som ovan sagts, så har denna studie delat upp den tidigare forskningen i tre genomgående teman. Först presenteras den tidigare forskningens sociologiska utgångspunkter, följt av studiens teman; *de kritiska rösterna*, *den mobila kommunikationens möjligheter* och *balansgången*. Balansgången refererar till den dubbelhet som uppstår mellan de kritiska rösterna och den mobila kommunikationens möjligheter.

2.2 Den tidigare forskningens sociologiska utgångspunkter

Sociologen Lynn Jamieson har i boken *Digital Sociology Critical Perspectives* studerat hur digitaliseringen har påverkat våra sociala relationer. Jamieson (2013) presenterar i sin antologi *Personal Relationships, Intimacy and the Self in a Mediated and Global Digital Age*, ett tudelat perspektiv på hur digitaliseringen uppfattas i vårt samhälle. Utifrån ett optimistiskt, och ett pessimistiskt ställningstagande så beskriver Jamieson (2013) hur människan ser på den digitala tekniken i sitt vardagliga liv. Det optimistiska perspektivet utgår ifrån Anthony Giddens ståndpunkt, som anser att våra personliga och intima relationer förstärks i takt med att samhället digitaliseras. Det pessimistiska perspektivet utgår ifrån Zygmunt Bauman & Ulrich Beck ståndpunkt, som menar på att den snabba tekniska utvecklingen istället fräter på våra sociala relationer och gör intimitet till något skört och utbytbar (Jamieson:2013:13). Vidare presenterar Jamieson (2013), utifrån Herbert Meads teori; symbolisk interaktionism, betydelsen av den fysiska traditionella face to face-kommunikationen. Jamieson (2013) menar att en brist på närhet, uppmärksamhet och fysisk interaktion resulterar i ett svagare vänskapsband. Vidare menar Jamieson (2013) med grund i Meads teori, att det är i interaktionen med de signifikanta andra som självet konstrueras och skapar en känsla av trygghet (Jamieson:2013:14). Jamieson (2013) ser den mobila kommunikationen som framförallt stärkande för vår samhälleliga sammanhållning men menar också på att vi behöver den medmänniska kontakten för skapa meningsfulla relationer (Jamieson:2013:28-30).

Samhällsvetaren Sherry Turkle (2011) har under 15 års tid studerat det digitala fältet och försökt svara på frågan; varför vi människor förväntar oss mer från teknologin och mindre från varandra. I hennes bok *Alone together* presenterar hon ett kritiskt perspektiv i relation till mobiltelefonen, och menar att plattformars konstanta informationsflöde påverkar hela vår samhällsliga sammankoppling. Turkle (2011) beskriver utifrån Goffmans dramaturgiska teatermetafor hur tekniken har påverkat och förändrat våra sociala interaktioner, relationer och självpresentationer. Turkle (2011) refererar till Goffmans idéer kontinuerligt i sina redogörelser och presenterar främst en analys som hjälper oss att förstå hur den tekniska kommunikationen påverkar våra sociala interaktioner och relationer. Turkle (2011) beskriver att vi människor använder oss av mobiltelefonen för att producera en känsla av backstage och frontstage. I backstage menar hon att vi när som helst kan vara oss själva bakom mobiltelefonens trygga skärm, och på så sätt undvika att träda fram i ett framträdande. Frontstage utgör i hennes mening hela vår sociala, verkliga och digitala omgivning (Turkle:2011:231). Vidare menar Turkle (2011) att våra relationer, interaktioner och sätt att kommunicera har förändrats och påverkas ständigt av det som utspelar sig på mobilens backstage. Turkle (2011) berättar även att om vi spenderar för mycket tid i backstage så försvåras vår förmåga att hantera sociala interaktioner utanför den teknologiska sfären, och att frontstage har skapat nya sätt att interagera på genom den mobila kommunikationens möjligheter (Turkle:2011:231). Utifrån dessa begrepp så beskriver Turkle (2011) hur teknologin ger oss möjlighet att kontrollera när, var och hur vi vill visa upp oss frontstage. På så sätt ger oss mobiltelefonen oss möjligheten att påverka vår självpresentation i fler sammanhang än vad den verkliga face to face-interaktionen kan erbjuda (Turkle:2011:124).

Studenterna Ahlberg & Danielsson (2019) har med hjälp av kvalitativa intervjuer undersökt hur unga upplever mobiltelefonen utifrån Goffmans dramaturgiska perspektiv, samt utifrån Herbert Marcuse kritiska teori om den moderna teknikens utveckling. Utifrån Goffmans begrepp; framträdande, frontstage, backstage och interaktion så har studenterna förklarat hur mobiltelefonen påverkar det mänskliga sociala samspelet. Deras resultat visar att mobiltelefonen, i intervjupersonernas mening, beskrivs som en extra kroppsdel, att det är stressigt med mobilen och utan mobilen, och att mobiltelefoner kan störa det sociala umgänget. Med grund i Goffmans begrepp frontstage så menar Ahlberg & Danielsson (2019) att det råder normer och förväntningar på hur man bör förhålla sig till mobiltelefonens oskrivna regler. Backstage refererar enligt Ahlberg & Danielsson (2019) till den tid som deltagarna spenderar framför sina telefoner utan att interagera med andra. Begreppet

interaktion har studenterna delat upp i två delar, interaktion och modern interaktion. Interaktion refererar till den fysiska närvaron, och den moderna interaktionen refererar till all aktivitet som sker på mobiltelefonen såsom kommunikation med andra, och den tid de spenderar på sociala medier. I deras studie så menar de att publikationer på sociala medier utgör ett framträdande i det virtuella som påverkas av personers backstage och frontstage (Ahlberg & Danielsson:2019:21-28). Vidare så har Ahlberg & Danielsson (2019), utifrån Marcuse kritiska teori, undersökt om mobiltelefonen fyller, i Marcuse mening, ett väsentligt behov. Ett väsentligt behov är enligt Ahlberg & Danielsson (2019) något som är kritisk för vår överlevnad. Studenterna menar att mobiltelefonen i deltagarnas ögon upplevs som något livsviktigt och anses därför vara, i Marcuse mening, ett sant behov (Ahlberg & Danielsson:2019:23).

2.3 De kritiska rösterna

Turkle (2011) förklarar att människan inte är konstruerad för att endast förlita sig på den tekniska världen, utan att vi behöver den mellanmänskliga kontakten för att fungera som människa. Den moderna och ständiga kommunikationen med andra människor påverkar vårt välmående negativt och skapar i hennes mening en plot twist av ensamhet. Turkle (2011) presenterar med hjälp av hennes teori; the robotic moment (det robotiska ögonblicket) en bakomliggande förklaring till denna plot twist. Hon menar att den överflödiga tekniken bidrar till att vi, likt en robotliknande varelse, får svårare att knyta känslomässiga band till varandra. Turkle (2011) förklarar att ju mer teknik vi konsumerar desto mindre riktiga känslor konsumerar vi. Tekniken ger enligt Turkle (2011) på så sätt en illusion av lycka och gemenskap som snabbt avtar så fort vi lämnar skärmens trygghet. Det skapar därför en möjlighet att alltid vara tillsammans när vi är ensamma, men som gör oss mer ensamma (Turkle:2011:3). Vidare förklarar Turkle (2011) hur teknologin tillåter oss att göra vad som helst, när som helst och med vem som helst. Hon argumenterar för att tekniken har förändrat spelreglerna för hur våra relationer konstrueras. Turkle (2011) förklarar varför vi människor i många fall föredrar den virtuella verkligheten framför den vi faktiskt lever i. Hon menar att tillgången till all denna oändliga kommunikation, har tillsammans med en överflödigt konsumtion av skärmtid, bidragit till en alienation från vår verklighet (Turkle:2011:7). Med det sagt så vill Turkle (2011) varna för att en hög närvaro på mobiltelefonens digitala plattformar omedvetet formar vår verklighetsuppfattning, vilket förstärks varje gång vi tittar på en skärm. Turkle (2011) menar att när våra förhoppningar inte når upp till de virtuella krav

som den digitala världen matar oss med, så blir vi nedstämnda, den enda medicinen för att komma tillbaka till vårt drömland är att konsumera mer skärmtid (Turkle:2011:10-11). Vidare presenterar Turkle (2011) ännu en sociologisk förklaring till varför människor förlitar sig mer på den tekniska världen istället för medmänskliga. Enligt Turkle (2011) handlar det om hur mobiltelefonen producerar en känsla av tillhörighet. Den skapar en känsla av trygghet på ett sätt som människor inte kan jämföra sig med. Tekniken ställer, till skillnad från övriga samhället, inga krav, den dömer inte, utan vi får vara fria och anonyma i den digitala sfären (Turkle:2011:2). Turkle (2011) menar att människor inte kan konkurrera med den roll som den digitala tekniken fyller i våra liv (Turkle:2011:6). Mobiltelefonen förenklar våra liv, underhåller oss och den mobila kommunikationen ger oss kärlek, uppmärksamhet och bekräftelse. Det enda som tekniken inte kan ge oss människor är den medmänskliga fysiska närheten.

Gillberg (2019) föreläser och forskar på vilket sätt digitaliseringen har förvandlat våra medmänskliga värderingar. Hennes forskning ger studien ett kritiskt perspektiv på hur digitalisering och medialisering påverkar samhällets normer, värderingar, socialt och ekonomiskt värdeskapande. I hennes bok *På satt och avskärmad* (2019) så presenterar hon hur mobiltelefonen påverkar vår verklighetsuppfattning på ett liknande sätt som Turkle (2011). Gillberg (2019) och Turkle (2011) menar att tekniken bygger upp en fantasivärld som vår verklighet inte når upp till. Mobiltelefonens tekniska plattformar skapar en illusion som sedan krockar med vår verklighetsuppfattning. Gillberg (2019) menar att mobiltelefonen har omdefinierat villkoren för innebörden av ett socialt liv. I ett samhälle där den digitala närvaron värderas högre än den fysiska verkligheten så uppstår det problem för hur vi uppfattar det sociala livet. Gillberg (2019) menar att det symboliska värdet i dag är ovärderligt. Vidare har Gillberg (2019) myntat ett nytt begrepp som hon kallar för offentlighetsprincipen, som inte ska blandas ihop med den juridiska betydelsen. Med offentlighetsprincipen så menar Gillberg (2019) att vårt sociala umgänge, upplevelser och liv inte uppnår sitt sanna värde förrän det har nått ut till resten av befolkningen eller fastnat på en bild. Gillberg (2019) menar att den digitala spelplanen på så sätt utgör en större spelplan för interaktioner att existera i, det bildas nya sociala interaktioner runt om till exempel den offentliga bilden. Gillberg (2019) berättar att det symboliska värdet i form av gillningar, uppmärksamhet och offentlighet ger oss på detta sätt en större bekräftelse än vad det fysiska sällskapet någonsin kan göra. Hon menar på att det är i det offentliga som värdet skapas i det digitala samhället (Gillberg:2019:44-48).

2.4 Den mobila kommunikationens möjligheter

Brita Ytre-Arne (2023) är professor i mediastudier och presenterar i sin rykande färska bok forskningsprojektet: *Media, Culture and Public Connections*. Projektet genomfördes i Norge hösten 2016, och omfattade en kartläggning av 50 norrmäns mobilvanor. I studien har professorn tillsammans med ett team av forskare studerat den mobila användningen utifrån både ett kvalitativt och kvantitativt perspektiv. De har dels genomfört kvalitativa intervjuer men också "avlyssnat" deltagarnas skärmtid (Ytre-Arne:2023:79). Vidare beskriver Ytre-Arne (2023) hur mobiltelefonen utgör ett multiversiellt verktyg för människan. Den möjliggör för oss att hålla kontakten med våra vänner och familj, den skapar en plats att snabbt söka information på, den matar oss med underhållning, den skapar ett nytt sätt att arbeta på, den ger oss möjligheten att ta del av andras erfarenheter och som ansluter hela vår omvärld till ett och samma nät. Ytre-Arne (2023) menar att tekniken även möjliggör ett nytt sätt för människan att förhålla sig till politiken, globala nyheter och händelser på.

Mobiltelefonen är också en enhet för övervakning, spårning och där vi kan känna oss säkrare med mobiltelefonen i handen. Allt detta är dagliga användningsområden för den mobila tekniken i våra liv (Ytre-Arne:2023:2). En central fråga, enligt Ytre-Arne (2023), är hur människan i sitt vardagliga liv använder sig av mobiltelefonen för att hantera olika praktiska saker och aspekter av deras liv. I hennes bok har Ytre-Arne (2023) skapat sig en djupare förståelse för vilken mening vi tillskriver mobiltelefonen. Ytre-Arne (2023) menar att mobiltelefonens meningsfullhet skapas i allt som den gör för oss, och utgör på så sätt ett redskap för att hantera den moderna människans dagliga utmaningar. Hon förklarar att det är svårt att definiera exakt vad det är som skapar den starka dragningskraft som människan har till sina mobiltelefoner, då det meningsfulla förändras genom tid och rum och kräver även ett individuellt angreppssätt (Ytre-Arne:2023:17-21).

2.5 Balansgången

Professorerna inom media och kommunikation Bayer, Campbell & Ling (2014) presenterar i kapitlet *The Structural Transformation of Mobile Communication*, en viktig poäng för att studera kommunikationen i samhället. För att förstå oss på den moderna människans mobila kommunikationen så menar professorerna att vi behöver ta hänsyn till både det individuella micro-perspektivet såväl som det kollektiva makro-perspektiv. Bayer, Campbell & Ling

(2014) menar att den kommunikativa strukturen, dess normer och förväntningar formas och förändras lika mycket på den samhälleliga nivån som på individnivå. Bayer, Campbell & Ling (2014) förklarar att den mobila kommunikationen lockar in människan genom att främst bestå av en social handling som skapar samhörighet, samtidigt som den innebär något produktivt för samhällets sammanhållning. Enligt Bayer, Campbell & Ling (2014) är kommunikationen på så sätt både produktiv i den mänskliga hjärnan såväl som i samhällets ögon. Kommunikationen är därför en del av ett flertal kollektiva ritualer där vi uppnår ett större samhälleligt värde än vad den individuella face to face kommunikationen kan uppnå (Bayer, Campbell & Ling:2014:181-185). Vidare förklarar Bayer, Campbell & Ling (2014) hur dagens mobilanvändare går på en ständig balansgång mellan den lokala verkligheten och deras personliga virtuella intressen. De menar på att mobilanvändare ständigt måste göra en bedömning av vilket intresse som är av störst betydelse, är det relationerna i mobilen eller relationerna runt om dig? Bayer, Campbell & Ling (2014) har försökt kartlägga kommunikationens strukturella roll i det sociala livet och har då kommit fram till betydelsen av individens plats i de sociala strukturerna. Med det menar de att kommunikationen fyller olika funktioner och spelar olika roller i olika personers liv. Bayer, Campbell & Ling (2014) menar att individens personliga övervägande för vilka relationer, handlingar och funktioner som är av betydelse, och vilken funktion de ska fylla, är centrala i ekvationen, men samtidigt näst intill omöjlig att definiera. Det innebär i princip samma utmaning som att läsa andra människors tankar. Bayer, Campbell & Ling (2014) menar på att det både krävs en inre insikt i individens resonemang, såväl som en yttre samhällelig förståelse för att förstå hur den mobila kommunikationen skapar värde för dess användare (Bayer, Campbell & Ling:2014:177-179).

Jamieson (2013) menar att den digitala eran både har positiva och negativa effekter för det mellanmännsliga samspelet. Hon förklarar att det initieras ett ökat antal personliga relationer i den digitala sfären och där vi med hjälp av teknologin kan leva ut våra liv till fullo. Den mobila kommunikationen öppnar även upp en helt ny repertoar där vi kan uttrycka våra känslor på ett sätt som tidigare inte varit möjligt. Jamieson (2013) varnar dock för att det digitala inte får gå till överdrift. Hon förespråkar att en balans mellan det digitala och det intima är nödvändigt för att människan ska känna trygghet och kunna skapa meningsfulla relationer. Jamieson (2013) menar på att vårt digitala nätverkssamhälle inte kan ersätta den förkroppsligade interaktionen och den intimitet som den medför, men att den förstärker

möjligheten för det (Jamieson:2013:28-30).

Den tidigare forskningen på digitaliseringens effekter på människan och samhället ger oss en dubbelsidig bild av mobiltelefonens möjligheter och konsekvenser. En del forskare väljer att lyfta mobiltelefonens mer negativa inflytande (Turkle:2017; Gillberg:2019) medan andra väljer att istället lyfta dess mer positiva (Jamieson:2013; Ytre-Arne:2023). Jag anser, med grund i det som ovan sagts i den tidigare forskningen, att det är viktigt att ta hänsyn till både för- och nackdelar och att vara opartisk i frågan. På så sätt skapar denna studie en neutral bild av hur intervjupersonerna upplever mobiltelefonens kommunikativa möjligheter samt sociala mediers inflytande.

3. Teori

3.1 Teoretiskt ramverk

Studiens teoretiska ramverk analyseras och diskuteras framför allt utifrån *Ervin Goffmans dramaturgiska teori*, men också utifrån Levin & Trost (2010) beskrivning av Herbert Meads teori, *symbolisk interaktionism*. I enlighet med studiens syfte så ger dessa teoretiska perspektiv olika förklaringar på hur intervjupersonerna upplever mobiltelefonens kommunikativa möjligheter och sociala mediers negativa inflytande. Goffmans dramaturgiska begrepp ger studien en utgångspunkt för att beskriva hur mobiltelefonens kommunikationsmöjligheter vårdar och öppnar upp för sociala relationer, men även en utgångspunkt för hur vi kan få en djupare förståelse för intervjupersonernas upplevelser av sociala mediers inflytande. Det symboliskt interaktionistiska perspektivets begrepp *symbolen* bidrar med en sociologisk förklaring till varför deltagarna väljer att använda sig av sociala medier, trots deras upplevelser av dess negativa inflytande i deras liv. Tillsammans så ger det teoretiska ramverket denna studie en djupare förståelse för intervjupersonernas upplevelser av mobiltelefonens respektive funktioner.

3.2 Erving Goffmans dramaturgiska teori

Sociologen Erving Goffman (1959) presenterar i sin bok "Jaget och maskerna" sitt dramaturgiska perspektiv, som baseras på metaforer från teatervärlden. Med hjälp av en teaterföreställning så beskriver Goffman hur vi människor, som i Goffmans mening kallas för aktörer, samspelar i vardagen. Genom att tillämpa mobiltelefonens kommunikativa möjligheter med avstamp i Goffmans begrepp; framträdande, frontstage och backstage så får studien en djupare förståelse för intervjupersonernas kommunikativa upplevelser. Med hjälp av Goffmans begrepp; framträdande, frontstage, backstage och intrycksstyrning så får den även en sociologisk insikt varför intervjupersonerna upplever sociala mediers inflytande som mobiltelefonens mindre positiva sida. Nedan presenteras Goffmans definition av begreppen; *framträdande, frontstage, backstage* och *intrycksstyrning*.

Framträdandet

Goffman beskriver (1959:23) framträdandet som den samlade aktiviteten som en person gör vid ett givet tillfälle, och är menat att på ett eller annat sätt påverka en annan person. Goffman

(1959:26-27) menar att vi i framträdandet intar olika roller för att visa upp oss på ett visst sätt, i hopp om att stärka vår självbild och den roll vi vill utstråla. Goffman (1959:25) menar att det som utspelar sig på teaterscenen ska från publikens perspektiv uppfattas som att det är äkta.

Frontstage

Frontstage definieras enligt Goffman (1959:97) som den plats och tidpunkt där framträdandet äger rum. Goffmans (1959:98) menar att frontstage definierar de bakomliggande spelreglerna för hur det offentliga och socialt accepterade framträdandet bör se ut. Vidare beskriver Goffman (1959:99) att det råder olika normer och förväntningar som aktörer i framträdandet bör ta hänsyn till, bortser aktörer från frontstage hövlighets-attityder samt förhållningssätt, så riskerar de att få sanktioner i framträdandet och uppfattas som oanständiga i publikens ögon.

Backstage

Goffmans (1959) beskriver backstage som platsen bakom kulisserna, en plats där aktörer får bete sig och säga vad de vill. Vidare förklarar Goffman (1959) hur backstage utgör en plats där aktörerna förbereder sig för sitt framträdande i frontstage. Här jobbar aktörerna aktivt med att hantera, kontrollera och inflyta på det som vill visas upp på frontstage och möjliggör på så sätt för aktörerna att få kontroll över utfallet på frontstage (Goffman:1959:114).

Intrycksstyrning

Goffman (1959:23) menar, att i framträdandet så visas det upp olika roller och rutiner, som består av fastställda handlingsmönster som aktörer spelar upp vid olika tillfällen. Goffman menar också att ett framförande socialiseras, formas och omformas för att passa in i förutsättningarna och de förväntningar som finns i det samhälle där det framförs (Goffman:1959:39). Vidare menar Goffman (1959), för att skapa en framgångsrik föreställning av en specifik roll eller rutin så finns det olika tekniker av intrycksstyrning som aktörerna använder sig av för att undvika störningar på frontstage. Goffman flaggar för att gester och handlingar som grundas i en intrycksstyrning kan rubba förtroendet för sitt eget, publikens eller andra aktörers framförande, och skapa förvirring och dissonanser under själva framträdandet (Goffman:1959:182-183). Vidare menar Goffman (1959), att om dessa incidenter uppstår så utsätts publikens verklighetsbild för ett hot. Goffman (1959) menar att människor kommer att känna sig oroad eller illa till mods på grund av de olika teknikerna och verklighetsbild som upprätthålls av framträdandet. Publikens verklighetsbild kommer då

att ifrågasättas och försvagas, en intrycksstyrning tvingar därför ofrivilligt på publiken en bild av människan bakom masken (Goffman:1959:185).

3.3 Symbolisk interaktionism

Levin & Trost (2010) introducerar termen och teorin symbolisk interaktionism som myntades av sociologen George Herbert Mead, och som sedan utvecklades tillsammans med sociologen Herbert Blumer. Levin & Trost (2010) menar att begreppet har olika tolkningar och bör därför tolkas som ett mer förstående, beskrivande och förklarande perspektiv. Levin & Trost (2010) definierar teorin som följande; "Symbolisk interaktionism är ett synsätt, ett perspektiv, en utgångspunkt för en analys av den sociala verkligheten" (Levin & Trost:2010:12).

Utöver teorins tolkningsperspektiv så vill denna studie lyfta Meads begrepp; *symbolen*. Sociala interaktioner utspelar sig, i Meads mening, i olika former av gester som erhåller en symbolisk meningsfullhet (Levin & Trost:2010:49). Symbolen definieras enligt Levin & Trost (2010) som en symbol där människorna i sammanhanget förstår vad symbolen betyder, vilket i sin tur skapar en kollektiv mening för de personer som tolkar symbolen. För att människorna ska förstå vad symbolen betyder så menar Levin & Trost (2010) att den även erhåller en meningsfullhet som definieras individuellt av personerna som uppfattar den (Levin & Trost:2010:144-145). I denna studie så refererar Meads term gester till den kommunikativa och sociala aktivitet som utförs på mobiltelefonen. Symbolen refererar dels till mobiltelefonens kommunikativa meningsfullhet för intervjupersonerna, men också till sociala mediers symboliska egenskap av att utöka möjligheten till kommunikation. Mobiltelefonen utgör därför en symbol för något större än mobiltelefonen i sig.

4. Metod

Detta kapitel motiverar studiens val av metoder. Den metodologiska ansatsen inleds med en kort redogörelse av studiens databaser samt vilka sökord som min inledning och tidigare forskning vilar mot. Därefter kommer en motivering av mitt val av urval, följt av en presentation av det material som har samlats in och en beskrivning av hur det har använts. Därefter presenterar jag studiens analytiska tillvägagångssätt och motiverar varför dessa val har tagits. Vidare beskrivs studiens val av kodning samt analysprocess med en löpande argumentation för dess tillförlitlighet och trovärdighet. Kapitlet avslutas med de etiska övervägande som studien tar hänsyn till och de begränsningar som den valda metoden medför.

4.1 Metodologisk ansats

För att finna relevant tidigare forskning så har denna studie utgått från databaserna Scopus och EBSCOhost. Sökorden omfattade bland annat: digital+life+sociology+mobilephone, men även liknande sökningar inom dessa kategorier. Den tidigare forskningen var menad att skapa en bred bild över mobiltelefonens uppmärksammade möjligheter och risker, vilket gav studien en djupare förståelse för mobiltelefonens roll i det digitaliserade samhället. Debattartiklarna är hämtade från Googles sökmotor med hjälp av sökningen; hur påverkas människor/samhället av mobiltelefonen. På så sätt gavs studien en insikt i hur den generella debatten ser ut, samtidigt som det gav mig en introduktion till hur allmänheten ställer sig i frågan.

Med utgångspunkt i den tidigare forskningen så valde jag att använda mig av kvalitativa intervjuer. Ytre-Arne (2023:19-21) har tidigare nämnt att det meningsfulla i mobiltelefonen skapas i allt som den gör för oss, det förändras genom tid och rum och kräver därför ett individuellt angreppssätt. Trost (2010) beskriver också att kvalitativa intervjuer möjliggör för forskare att skapa sig en djupare förståelse av ett fenomen än vad kvantitativa metoder gör. Trost (2010) förklarar att om vi vill skapa oss en förståelse för hur människor resonerar, reagerar, eller beskriver människors handlingsmönster så erbjuder kvalitativa metoder en möjlighet till det (Trost:2010:32). Eftersom jag vill skapa mig en större bild av mobiltelefonens roll så är det svårt att skapa den förståelsen kvantitativt. Vi får med hjälp av kvantitativa metoder kanske en indikation, ett svar på vilken skärmtid de har, vilka

applikationer de använder men förlorar då den djupare data som ger oss förståelse, utmärker mönster, och som ger denna studie en insikt i vad det är som särskiljer och sticker ut hos intervjupersonernas resonemang och upplevelser.

4.2 Urval och avgränsning

Denna studie har avgränsats till unga vuxna i åldern 20–30, som besitter en smartphone. Urvalet omfattade totalt sju personer, tre män och fyra kvinnor. Alla deltagare definieras som unga vuxna och var mellan 23–26 år. Tre av deltagarna är aktiva studenter och de resterande fyra arbetar. Mitt urval motiveras genom att unga vuxna till stor del har varit en del av digitaliseringen och där mobiltelefonen fyller en viktig funktion i deras nuvarande liv. Unga vuxna är de, som tillsammans med 00-talisterna använder sig mest av mobiltelefonen i samhället (Internetstiftelsen:2022:13). Urvalet är baserat på ett bekvämlighetsurval som till viss del består av ett strategiskt urval. Aspens (2007:92) menar på att forskare kan välja sig av strategier för att maximera sin variation. Urvalet är i denna studie strategiskt, i den mening att jag ville ha en så bred spridning bland deltagarnas kön och vardagliga sysselsättning som möjligt. Eftersom jag undersökte mobiltelefonens roll för unga vuxna så valde jag att intervjua personer i min omgivning som en del av mitt bekvämlighetsurval (Trost:2010:140-143).

Studenterna i studien bestod av en blivande jurist, en idrottsspecialist och en blivande psykolog. De som arbetade var en IT-konsult, två säljare och en bygg-arbetsledare. Tillsammans så anser jag i linje med Aspens (2007:92) redogörelse av vad ett strategiskt urval innebär, att jag kunde närma mig min forskningsfråga mer trovärdigt. Jag kunde då bortse från att eventuella bortfall och variabler såsom ålder, vardagssysslor och kön, skulle påverka mitt resultat. Det förenklade min analys av avgränsningen unga vuxna.

Studien bortser från all övrig teknologi, såsom Ipads, datorer och TV-skärmtid. Mobiltelefonen är, till skillnad från övrig teknologi, alltid närvarande, lättillgänglig och påverkar oss konstant i våra vardagliga liv. Därför är det intressant att se hur unga vuxna upplever och resonerar kring kommunikationens möjligheter och sociala mediars negativa inflytande. Eftersom mitt bekvämlighetsurval endast består av sju personer så går det inte att generalisera mitt resultat till alla unga vuxna i Sverige. Det ger oss endast en indikation till

intervjupersonernas upplevelser av mobiltelefonen och hur de använder och påverkas av den i deras vardagliga liv.

4.3 Material

I denna studie valde jag att använda mig av semistrukturerade intervjuer. Intervjuerna utgick från en intervjuguide (Se Bilaga 8.1), där jag uppmanade deltagarna till att fritt beskriva deras upplevelse av mobiltelefonens olika fenomen. Med grund i min tidigare forskning så bestod mina noga utvalda teman av; inledning, skärmtid, sociala medier, välbefinnande, kommunikation, reflektion och avslutande frågor om mobiltelefonens framtid. Aspens (2007:137) menar att en semistrukturerad metod öppnar upp för deltagarnas fria tolkningar, vilket även möjliggjorde för mig att styra intervjuerna i en önskad riktning. Jag kunde därför ta ett steg tillbaka under själva intervjun och fokusera på det som skapar mening i deras upplevelser.

Under intervjuernas gång använde jag mig av en tematisk analys. Aspens (2007:143) menar att en tematisk analys skapar en strategi för att i enskilda intervjuer studera och precisera olika fenomen genom att finna mönster i deltagarnas resonemang. På detta sätt kunde jag fråga efter och fördjupa mig i det material som jag kände att de olika deltagarna kunde ge mig. Till de personer som berättade att de, till exempel, hade valt bort sociala medier under en period, valde jag att ställa fler frågor kring det. När deltagarna berättade att kommunikationen var mobiltelefonens viktigaste funktion, så ville jag veta varför och på vilket sätt. Om studien istället utgått ifrån, till exempel, en strukturerad intervju så hade jag känt mig låst och då inte kunnat fråga vidare i de stunder där jag kände att intervjupersonerna gav mig en djupare förståelse för deras upplevelser. Aspens (2007:143) menar också på att vi i den strukturerade intervjun tappar, om inte omöjliggör, att skapa en meningsfull nivå på det material som samlas in. Eftersom intervjupersonernas upplevelser var i fokus så var den tematiska analysen en passande metod för studiens syfte.

4.4 Analys

Efter intervjuerna så är det enligt Trost (2010) viktigt att strukturera upp det insamlade materialet. Med hjälp av deltagarnas godkännande så fick jag möjligheten att spela in intervjuerna och kunde därför i lugn och ro transkribera och systematisera det insamlade

materialet. Jag följde Trost (2010) steg som bestod av att samla in, analysera och tolka löpande genom intervjuprocessen. Trost (2010) menar vidare att det inte finns några exakta spelregler för hur en analys av ett datamaterial ska gå till och se ut, utan man ska låta sin kreativitet, nyfikenhet och material vägleda en genom kodningsprocessen och vid val av analysmetod (Trost:2010:147-149).

Aspers (2007:160) beskriver att grundidén med kodningsprocessen är att koda strukturerat för att underlätta för den fortsatta analysen. Med hjälp av en öppen kodning strukturerade jag kontinuerligt upp det insamlade materialet, för att i processen hitta nya mönster som kan hjälpa mig svara på mina forskningsfrågor. Aspers (2007:164) menar på att en öppen kodning öppnar upp för tolkningar av materialet, och där man inte bör tillämpa sina förutfattade meningar. Den öppna kodningen och min tillfälliga intervjuguide utgick från den tidigare forskningen, men förändrades sedan i takt med att intervjuerna hölls och med hjälp av den öppna kodningen. På detta sätt hittade jag variabler, mönster och tolkningar som jag sedan kunde bygga vidare på. Frost (2010:134) förmedlar vikten av att vara objektiv och att inte dra några slutsatser som inte har stöd i antingen den tidigare forskningen eller i det insamlade materialet. Eftersom den tidigare forskningen var så pass bred och tog hänsyn till både mobiltelefonens positiva och negativa roll, så anser jag att den gav studien en omfattande och objektiv utgångspunkt.

I enlighet med Aspers (2007:164) resonemang förändrades intervjuguiden i den öppna kodningsprocessen. Min process var upplagd på så sätt att jag intervjuade, transkriberade och kodade direkt efter varje intervju. På så sätt förändrades mina teman och koder genomgående i den öppna kodningsprocessen och gav mig möjligheten att se vart mitt material var på väg. Hade studien istället utgått ifrån en stängd kodning så hade den enligt Aspers (2007:164) gått miste om den betydelsefulla data som den öppna processen medför. I den öppna kodningen transformerades därför tidigare nämnda koder, med hjälp av det insamlade materialet sedan till *intervjupersonernas smartphoneanvändning, den mobila kommunikationens möjligheter, sociala mediers negativa inflytande, samt dubbelheten*.

Efter tre intervjuer så kunde jag redan se mönster i deltagarnas resonemang. Det första jag upptäckte var hur viktig kommunikationen var för dessa personer. Det andra mönstret som visade sig var hur deltagarna upplevde att sociala medier bidrar till ett ostoppbart, oändligt scrollande och att flera applikationer hade ett negativt inflytande över deras vardagliga liv. I

intervjuerna berättar flera av deltagarna att de upplever det oändliga scrollandet som ett vanligt förekommande problem som väcker irritation, men att de ändå väljer att behålla dessa sociala medier för att inte missa eventuella möjligheter till kommunikation. Denna dubbelhet och balansgång i intervjupersonernas upplevelser ledde mig därför till temat dubbelheten.

Aspers (2007:187) berättar att vi uppnår en empirisk mättnad när våra utvalda koder har styrkts och på så sätt kan utgöra en konkret analys av forskningsfrågan. Aspers (2007:187) menar även att mättnad inte kan mätas i antal intervjuer utan det beror på kvaliteten på det insamlade materialet. Intervjuerna tog mellan 15–30 minuter. Jag anser att ovan nämnda koder redan hade uppnått en mättnad efter sex intervjuer, men valde ändå att genomföra en kontroll-intervju för att se om material visade på något nytt. Intervju nummer sju visade på ett liknande resultat som tidigare och då valde jag att påbörja den tematiska analysen.

4.5 Tillförlitlighet, trovärdighet och etiskt hänsynstagande

Trost (2010:133) beskriver att det är svårt att styrka trovärdigheten med kvalitativa metoder och intervjuer på grund av de konfidentiella krav och processer som medföljer i denna typ av studier. Som Trost (2010:131-132) också beskriver så är det svårt att utifrån ett symboliskt interaktionistiskt perspektiv vara objektiv och exakt när det handlar om ständigt föränderliga processer. Jag vill därför redan nu poängtera att min studie eventuellt inte är lika aktuell om några år. Människorna i studien förändras, mobiltelefonerna förändras och applikationerna i mobiltelefon förändras. Vi kan därför inte med säkerhet säga att mitt resultat är tillförlitligt över tid. Vi får däremot indikationer på fenomen som idag kan väcka frågor och utgöra en grund för en framtida forskning.

För att öka min tillförlitlighet så valde jag i enlighet med Aspers (2007:134) att under intervjuerna inte försöka styra balansgången av mobiltelefonens risker och möjligheter åt varken det positiva eller det negativa hållet. Aspers (2007:135) menar att det är viktigt att upprätthålla en maktbalans och en god ton mellan de som intervjuar och intervjupersonerna. Jag försökte därför få dem att känna sig välkomna och uttryckte tacksamhet för deras samarbete. Trost (2010:61) förmedlar betydelsen av tystnadsplikten som råder vid samtal om känslomässiga och personliga data, och hur vi måste förhålla oss till de etiska krav som studier som denna kräver. Innan intervjuerna genomfördes så informerades därför deltagarna att endast jag kommer att få veta vem personerna bakom materialet är, deras namn kommer

att anonymiseras och de inspelade ljudfilerna kommer att tas bort direkt efter att uppsatsen är färdig. I enlighet med Trost (2010:124) så frågade jag sedan om de samtycker till att delta i intervjuerna, och om det var okej att jag spelade in och sparade ljudfilerna. Alla deltagare gav deras samtycke innan intervjuerna startade.

5. Resultat och analys

Följande avsnitt inleds med en kort presentation av studiens deltagare. *Intervjupersonernas smartphoneanvändning* ger oss en introduktion till hur intervjupersonernas mobila användning ser ut samt vilka applikationer som används mest frekvent. Sedan presenteras uppsatsens teman i följande ordning: *Den mobila kommunikationens möjligheter, sociala mediars negativa inflytande och dubbelheten*. Den mobila kommunikationens möjligheter och sociala mediars negativa inflytande kommer att analyseras och diskuteras utifrån Goffmans (1959) dramaturgiska teoretiska ramverk. Dubbelheten beskrivs utifrån i Levin & Trost (2010) definition av George Herbert Meads begrepp *symbolen*, som utgår ifrån ett symboliskt interaktionistiskt tolkningsperspektiv.

Deltagarna

Deltagarnas namn är påhittade för att uppfylla studiens konfidentialitetskrav, men också för att göra analysen mer levande.

Viktor: 26 år - Arbetar som säljare

Anna: 24 år - Arbetar som IT-konsult

Sara: 26 år - Arbetar på försäkringsbolag

Jonny: 26 år - Arbetar som bygg-arbetsledare

Niklas: 25 år - Studerar till jurist

Peter: 23 år - Studerar till idrotts-specialist

Johanna: 26 år - Studerar till psykolog

5.1 Intervjupersonernas smartphoneanvändning

Denna del av uppsatsen inleds med deltagarnas mobila skärmtid och dagliga användningsområde. Resultatet och analysen innehåller deltagarnas citat och resonemang för att öka studiens tillförlitlighet och trovärdighet.

Intervjupersonerna har ett genomsnitt på 4.2 timmars skärmtid varje dag. Deras individuella mobila skärmtid varierade från 2 timmar upp till 6 timmar om dagen. Deltagarnas totala uppskattade skärmtid per dag landade på 28 timmar och deras verkliga skärmtid var 30 timmar. Intervjupersonerna visar genomgående i intervjuerna på en insiktsfull medvetenhet

över deras egen mobiltelefonanvändning. Så här känner Peter över sin skärmtid på 2.5 timmar och Niklas över sin skärmtid på 3 timmar:

“Positivt överraskad, jag vet att genomsnittet i min ålder är mycket högre” - Peter

“Jag tror inte det finns ett egenvärde i om du har låg eller hög skärmtid utan på det stora hela så beror det på vad du gör på skärmen” - Niklas

Intervjupersonerna berättar att deras mest använda applikationer var, i följande ordning: Instagram, Tiktok, Snapchat, Facebook, Messenger, Safari och Spotify. De använder också mobiltelefonen till att kolla banken, boka taxiresor, kolla vädret, beställa mat, boka läkartid och som en plattform där de kan söka information på. Deltagarna berättar även att den fyller många andra viktiga funktioner i deras liv och möjliggör ett nytt sätt att arbeta, planera och leva sitt liv på. För att sammanfatta vilken roll mobiltelefonen fyller i deltagarnas vardagliga liv så använder jag mig av Jonnys svar på frågan; hade du klarat dig utan din mobiltelefon?

“Jag tror jag hade sett det som ett handikapp” - Jonny

5.2 Den mobila kommunikationens möjligheter

Utifrån Goffmans dramaturgiska begrepp framträdande, frontstage och backstage så vill jag skapa en sociologisk förståelse för deltagarnas kommunikativa upplevelser och resonemang. Nedan analyserar jag deltagarnas upplevelser av *den mobila kommunikationens möjligheter* utifrån Goffmans (1959) begrepp, framträdande, frontstage och backstage. Frontstage refererar till den plats och tidpunkt när framträdandet äger rum (Goffman:1959:97). Goffman (1959:114) förklarar hur backstage utgör en plats där deltagarna förbereder sig för sitt framträdande på frontstage. Backstage refererar till den aktivitet som utspelar sig på mobiltelefonen i deltagarnas ensamhet och som bygger upp för ett frontstage. Nedan presenteras intervjupersonernas citat på hur de upplever den mobila kommunikationens möjligheter:

"Kommunikationen har gjort mycket för mig, jag kan se brorsbarnen på Snapchat när jag är i Stockholm, genom Instagram kan jag ha koll på folk som jag känner utomlands och planera saker med mina kompisar” - Viktor

“Det är ett bra sätt att hålla kontakten med många personer samtidigt, istället för att skriva till varje person för sig” - Jonny

“Mobiltelefonen är väldigt praktisk, som huvudregel har jag alltid med den, den ger mig makt där man kan påverka framtida utfall och planera mitt liv” - Niklas

“Jag hade ju inte haft de relationerna som jag har idag om det inte vore för kommunikationen, jag kan till exempel inte föreställa mig att ha en så pass stor kompiskrets om det inte vore för smidigheten med mobilen”- Johanna

Som vi kan se så möjliggör den mobila kommunikationen för intervjupersonerna att i deras backstage planera och underlätta för en övergång till det verkliga livets frontstage. Goffman (1959:114) att aktörer i deras backstage får möjlighet att kontrollera utfallet som utspelar sig på frontstage. Den mobila kommunikationen utgör på så sätt en plats där deltagarna oberoende av tid och rum har möjlighet att påverka och förenkla deras framträdande på frontstage. Deltagarna upplever även att möjligheten till kommunikation inte alltid är något positivt. Nedan presenteras några exempel på hur de upplever kommunikationens mindre positiva sida:

“Det kan vara väldigt tidskrävande att hålla kontakten med alla, det kan byggas upp en irritation där jag iallafall inte kan slappna av, det är ett sorts tvång över att höra av sig till alla varje vecka eller svara så snabbt som möjligt på Snapchat” - Johanna

“Det är ju bra att man kan smsa och ringa, Snapchat är ju också roligt men samtidigt stressigt när man alltid behöver svara direkt” - Anna

“Har man inte igång mobilen igång på 6 timmar så tror folk att man är död” - Peter

Som de själva beskriver så har den mobila kommunikationen väldigt höga krav på sig. Goffmans (1959:98) menar att i ett framträdande på frontstage, så råder det olika normer och förväntningar som aktörer i framträdandet bör ta hänsyn till. Goffman (1959:99) beskriver vidare, att om aktörer bortser från frontstage medföljande förhållningssätt så riskerar de att få sanktioner och uppfattas oanständiga i publikens ögon. Den mobila kommunikationens

normer och förväntningar är enligt deltagarnas utsagor att vara tillgänglig, uppdaterad och svara snabbt. Intervjupersonerna upplever att mobiltelefonens frontstage sätter upp spelreglerna för hur den kommunikativa normen bör se ut. Goffman (1959:25) menar att det som utspelar sig på teaterscenen ska från publikens perspektiv uppfattas som att det är äkta. Följer man inte den mobila kommunikationens förhållningssätt och uppträder korrekt på den kommunikativa teaterscenen så kan man enligt intervjupersonerna uppleva stress, irritation eller i värsta fall uppfattas som "död".

5.3 Sociala mediers negativa inflytande

Deltagarna berättade i tidigare avsnitt hur möjligheten till kommunikation utgör en central roll i deras liv, de berättar samtidigt att kommunikationen i de flesta fall utspelar sig på de sociala plattformar som de även anser är det mest negativa med mobiltelefonen.

Kommunikationen utspelar sig enligt deltagarna till en större del av på Instagram, Snapchat och Messenger. Vissa deltagare berättar även att de brukar skicka videos på Tiktok och Instagram som de tycker är roliga till varandra. Nedan presenteras några av deltagarnas upplevelser av sociala mediers negativa inflytande:

“Man har fått alla möjliga former av komplex, sociala komplex, kroppscomplex, jobb komplex, sociala medier är säkert en bidragande faktor till det och påverkar vår psykiska hälsa dåligt, det triggas säkert också ätstörningar och ökar mobbning" - Anna

“Ja sociala medier påverkar oss definitivt, till exempel så blir jag så jävla avundsjuk varje gång jag ser någon som är utomlands på Instagram, då tänker min hjärna automatiskt, varför är inte jag där, vad gör jag med mitt liv, varför sitter jag här ens, det skapar liksom en ond spiral som min hjärna inte kan hantera och som påverkar mitt humör” - Johanna

“Jag kände mig besatt, när jag tog bort Instagram och Tiktok så kände jag en befrielse, det blev inte det här ständiga att jag skulle ta upp mobilen, och att man fastnade mycket i scrollandet. Jag kunde sitta på toaletten eller ligga i sängen i flera timmar och kunde inte sluta scrolla, och det tror jag många känner igen sig i, det blev ännu värre när jag var bakfull och mådde dåligt” - Peter

“Nu har jag lite mer fasta rutiner på hur jag förhåller mig till mobiltelefonen men man har ju haft mer destruktiva relationer till mitt scrollande, jag använde då sociala medier för att hålla koll på människor och som ett bevis på vem jag är, problemet med det var att det fanns ingen genuinitet bakom det jag lade upp så på det stora hela så var det mer ett uttryck för att jag värderade vad andra människor tyckte om mig väldigt högt, framförallt i uttryck av likes” - Niklas

Utifrån Goffmans (1959) begrepp framträdande, frontstage, backstage och intrycksstyrning så får vi en bakomliggande sociologisk förklaring till varför deltagarna upplever att sociala medier har ett negativt inflytande över deras liv. Goffman (1959:26-27) menar att aktörer i framträdandet intar olika roller för att visa upp sig på ett visst sätt, i hopp om att stärka sin självbild och den roll de vill utstråla. Genom att applicera Goffman (1959:98) definition av frontstage på sociala medier, så utgör sociala mediernas frontstage plattformens medföljande normer och förväntningar som definierar hur det offentliga framträdandet bör se ut och hur det kommer att uppfattas. Backstage utgör även hos sociala medier den plats där deltagarna förbereder sig för sitt framträdande i frontstage. Goffman (1959:39) menar att framförandet socialiseras, formas och omformas för att passa in den roll, de förutsättningar och förväntningar som finns i det samhälle där det ska spelas upp i.

Genom att applicera Goffmans begrepp intrycksstyrning på sociala mediernas frontstage så får vi en bakomliggande förklaring till varför deltagarna upplever sociala mediernas inflytande som något negativt. Goffman (1959) menar att en intrycksstyrning tvingar på publiken en bild av personen bakom masken. Med hjälp av intrycksstyrning förmedlar aktören känslor, dissonanser och är menad att påverka publikens verklighetsbild (Goffman:1959:185). Med hjälp av Goffmans begrepp intrycksstyrning så får vi en förståelse för varför sociala mediernas bakomliggande intrycksstyrning kan skapa förvirring, får oss att känna oss illa till mods och därför påverka intervjupersonernas verklighetsbild.

Deltagarnas resonemang visar att det är viktigt att skilja på sociala medier och sociala medier. De applikationer som mina deltagare anser påverkar dem negativt handlar framförallt om Instagram och Tiktok, alltså de sociala medier där de riskerar att fastna i det oändliga scrollandet. I det oändliga scrollandet så möter deltagarna övervägande människor som befinner sig på frontstage. Deras framträdande på frontstage utförs med grund i Goffmans (1959) intrycksstyrning, där användarna på sociala medier har intagit en roll för att strategiskt

styra hur de vill att andra ska uppfatta dem. Genom att tolka intrycksstyrning i relation till det oändliga scrollandet så vill ovan nämnda sociala mediers frontstage fylla en roll som påverkar, oroar och skapar uppståndelse, i hopp om att få publikens uppmärksamhet och manipulera dem till ett önskvärt intryck.

Deltagarna beskriver deras förhållningssätt till Instagram, Tiktok och Snapchat som tidskrävande, destruktivt och psykiskt påfrestande. Snapchat möjliggör inte det oändliga scrollandet, men skapar istället ett tvång över att vara aktiv och öppna applikationen för att se vad den innehåller. Med grund i Goffmans (1959) begrepp frontstage, så råder det olika förhållningssätt till de olika applikationerna. De påverkar i sin tur hur deltagarna upplever hur de bör förhålla sig till de olika plattformarna för att passa in i den rådande sociala mediekulturen.

Deltagarna förmedlar även en oro över hur Instagram påverkar deras och andras verklighetsuppfattning. Majoriteten anser att det som visas på Instagram, Tiktok och genom Snapchat skapar en snedviden, falsk och en skadlig bild av verkligheten. Nedan presenteras några exempel på hur intervjupersonerna upplever att sociala medier påverkar deras verklighetsbild:

“Jag är lite äldre och känner att jag kan skilja på verklighet och sociala medier, men jag tror att många unga inte kan det och får därför en falsk bild av verkligheten, det förstör normen ju, alla tror att folk har det så och mår så och det skapar en falsk marknadsföring av verkligheten” - Sara

“Man får ju också en fixerad verklighetsbild, det är så många intryck som inte har med ens riktiga välmående och liv att göra som påverkar en” - Viktor

“Man får ju en skev verklighetsbild som säkert påverkar ens psykiska hälsa mer än vad vi förstår, ingen visar ju upp när de mår dåligt utan lägger bara ut när de har det bra. Jag tror att det förstör mer än vad det hjälper” - Johanna

Ställer vi Goffmans (1959) dramaturgiska teori i relation till sociala mediers negativa inflytande så får vi även här en djupare förståelse för deltagarnas upplevelser. I sociala mediers frontstage råder det normer och förväntningar som grundas i en strategisk

intrycksstyrning. Den roll som till exempel Instagrams frontstage vill förmedla ska vara lite finare och vill, likt en teaterföreställning, skapa en falsk bild av verkligheten. På så sätt påverkas intervjupersonerna i deras isolerade och ensamma backstage negativt av sociala mediers frontstage. Det som är viktigt att förstå, som en del av deltagarna upplever men som andra inte gör, är att sociala medier också har ett backstage. I sociala mediers backstage strategiskt planeras, kontrolleras och förbereds personers framträdande på frontstage utifrån en intrycksstyrning, med förhoppningen av att skapa ett önskvärt intryck och för att visa upp en bättre bild av sig själv. Som Goffman (1959:185) också menar, så uppstår det ett hot mot aktörers verklighetsbild när publiken ser andra uppträda på frontstage. Som deltagarna upplever så skapar sociala medier en fixerad, falsk bild och hotfull bild av deras egen verklighetsbild. Deras egen verklighetsuppfattning sätts därför på spel och försvagas av sociala mediers frontstage. På så vis så upplever intervjupersonerna att Instagram, Tiktok och Snapchat har ett negativt inflytande över deras och andras verklighetsuppfattningar och som påverkar det verkliga livets ideal.

5.4 Dubbelheten

Med dubbelheten så vill jag framföra den balansgång som även uppenbarades i intervjupersonernas upplevelser och resonemang. Det uppstod hos alla deltagare en spänning mellan deltagarnas positiva och negativa sida av mobiltelefonen, alltså en spänning mellan den mobila kommunikationens möjligheter och sociala mediers negativa inflytande. Genom att ställa intervjupersonernas upplevelser i relation Meads begrepp *symbolen* i Levin & Trost (2010) tolkning av symbolisk interaktionism, så får vi en sociologisk förståelse för varför spänningen uppstår hos samtliga intervjupersoner. Symbolen består dels av mobiltelefonens kommunikativa meningsfullhet, men också för sociala mediers symboliska egenskap att utöka möjligheten till kommunikation. Nedan presenteras några av intervjupersonernas citat på hur de upplever dubbelhetens spänningar.

“Jag använder den bara för att den är nära mig och för att jag är uttråkad men man måste ju kunna nå mig om det är något” - Sara

“Jag har den alltid med mig men det är ju bara för att folk ska kunna nå mig, jag scrollar väldigt mycket på Tiktok men det är bara för jag inte har något annat och göra” - Anna

“Ja, egentligen tycker jag sociala medier är rätt drygt men man är ju tvungen för att hänga med i systemet, man har ju lite ocd när man vill ha sitt flöde städat och få bort allt onödigt men det tar ju aldrig slut och det kommer nya saker hela tiden, det är som två poler som ständigt petar på varandra” - Jonny

“Man har ju lite kli i fickan, ah tänk så är det någon som försöker få tag på mig, bara att man inte har korten lättillgängligt, eller att man inte kan boka en taxi, i don't know” - Viktor

Levin & Trost (2010:12) beskriver att symbolisk interaktionism bör tolkas som en mer förstående, beskrivande och förklarande teori. Med hjälp av Meads begrepp symbolen så vill jag förklara varför dubbelheten uppstår. Jag vill dels beskriva varför intervjupersonerna upplever den mobila kommunikationen som mobiltelefonens mest positiva egenskap, men även varför de upplever sociala mediers inflytande som det mest negativa.

Symbolen definieras enligt Levin & Trost (2010) som en symbol där människorna i sammanhanget skapar en kollektiv förståelse för vad symbolen betyder. Vidare menar Levin & Trost (2010) att symbolen erhåller en meningsfullhet som definieras av personerna som uppfattar symbolen (Levin & Trost:2010:144-145). Jag vill med hjälp av intervjupersonernas upplevelser tolka den mobila kommunikationen som en symbol, som erhåller en stark meningsfullhet i deras liv. Den mobila kommunikationen är, i intervjupersonernas mening, en symbol för den oändliga kommunikationen och ständiga tillgängligheten. Deltagarna berättar i sina upplevelser att de värderar tillgängligheten av kommunikationens möjligheter väldigt högt. Intervjupersonerna berättar även att en större del av kommunikationen sker på sociala medier.

Genom att tolka Levin & Trost (2010) definition av begreppet symbolen och ställa den i relation till sociala mediers symboliska innebörd, så är sociala medier enligt intervjupersonernas upplevelser en symbol för en större sfär av kommunikation och tillgänglighet. Dubbelheten uppstår därför i spänningen mellan den mobila kommunikationens symboliska betydelse för intervjupersonerna, och sociala mediers symboliska potential för att utöka möjligheten.

6. Diskussion

Intervjupersonernas upplevelser har väckt liv i Goffmans dramaturgiska utgångspunkt. Till följd av att analysera och ställa Goffmans dramaturgiska ramverk i relation till den mobila kommunikationens möjligheter och sociala mediers inflytande, utgör denna studie en moderniserad tolkning av det digitala och sociala samspelet. Genom att applicera Goffmans dramaturgiska begrepp framträdandet, backstage, frontstage och intrycksstyrning på deltagarnas upplevelser, så har uppsatsen fått en nyanserad insikt i hur de upplever och resonerar kring mobiltelefonens mest frekventa för- och nackdelar. Mobiltelefonen fyller inte endast den kommunikativa funktionen utan den fungerar även som ett mångsidigt verktyg för intervjupersonerna att ta sig igenom deras vardagliga liv.

Deltagarnas upplevelser indikerar starkt på att den mobila kommunikationens möjligheter värderas högt i deras vardagliga liv och har bidragit till ett tvång över att vara nåbar. Nyckelordet enligt intervjupersonerna är den kommunikativa *tillgängligheten* och de krav som medföljer. Kommunikationen gör deras liv bekvämligare, underlättar för sociala relationer och är enligt min tolkning av deras upplevelser, ett krav för att vara en del av det digitala samhället. Mobiltelefonen har öppnat upp för en värld där vi inte längre är beroende av tid och rum, utan bara av en mobiltelefon med uppkoppling. Vi är alla i en konstant interaktion med varandra med hjälp av internet, sociala plattformar och en mobiltelefon, det enda som krävs är att ta ett aktivt kliv ut i Goffmans frontstage och uppträda i det digitala framträdandet.

De intervjupersoner som upplever att de påverkas mindre positivt av sociala mediers inflytande är enligt min tolkning, utifrån Goffmans dramaturgiska teori, de personer som inte uppfattar det bakomliggande jobb som utspelar sig i sociala mediers backstage. Det är därför viktigt att ha en förståelse för det arbete som strategiskt planeras i backstage, styrs med hjälp av intrycksstyrning och presenteras enligt frontstage rådande normer på respektive sociala medier.

Dubbelheten och spänningen uppstår enligt min analys av att "hänga med" i det digitala samhället. Som intervjupersonerna också menar så måste man vara uppdaterad på sociala medier för att inte hamna utanför eller uppfattas som "död". Spänningen uppstår därför i

sociala mediers möjlighet att utöka den mobila kommunikationens möjligheter och intervjupersonernas tillgänglighet, vilket värderas väldigt högt i det digitala samhället.

6.1 Slutsats

Utifrån studiens bakgrund, tidigare forskning och intervjupersonernas upplevelser så erhåller mobiltelefonen bättre och sämre sidor. Den bästa sidan är enligt intervjupersonerna den mobila kommunikationens möjligheter, och den sämre sidan är sociala mediers inflytande. I den allmänna debatten såväl som i den tidigare forskningen så uppenbarades en forskningslucka som övervägde mobiltelefonens kommunikativa sida och som ställde den i relation till sociala mediers negativa inflytande. Det var då sociologiskt intressant att undersöka varför det finns en brist på dubbelsidig forskning inom detta ämne på mobiltelefonens forskningsfält. Jag vill därför placera denna uppsats i dubbelheten, spänningen och gapet mellan kommunikationens möjligheter och sociala mediers negativa inflytande. Den mobila kommunikationens möjligheter och sociala mediers inflytande medför bevisligen både digitala och sociala utmaningar. Syftet med denna studie var därför att få en förståelse över hur intervjupersonerna upplever mobiltelefonens kommunikativa möjligheter och sociala mediers negativa inflytande.

Frågeställningarna som besvaras nedan lyder:

1. Hur upplever intervjupersonerna mobiltelefonens kommunikativa möjligheter utifrån Goffmans dramaturgiska teori?
2. Hur upplever intervjupersonerna sociala mediers negativa inflytande utifrån Goffmans dramaturgiska teori?

För att svara på forskningsfråga 1; så ger Goffmans frontstage en insikt i hur den mobila kommunikationens möjligheter, i intervjupersonerna mening, är omringad av medföljande normer, förväntningar och förhållningssätt, som i sin tur kan utgöra stress, skapa irritation och vara tidskrävande. Det digitala framträdandet öppnar upp intervjupersonernas sociala värld men riskerar också att utgöra ett tvång över att vara tillgänglig och därför vara bunden till sin mobiltelefon. Goffmans backstage öppnar upp för en möjlighet att alltid kunna kommunicera, planera och vara underhållen, men riskerar enligt intervjupersonernas upplevelser att leda till en överanvändning när de när som helst, var som helst och hur som helst kan träda ut i mobiltelefonens frontstage och fylla en funktion.

För att svara på forskningsfråga 2; så ger Goffmans begrepp framträdande, frontstage, backstage och intrycksstyrning en bakomliggande förklaring till varför intervjupersonerna upplever att sociala medier påverkar dem negativt. Goffmans frontstage har med grund i deltagarnas upplevelser förklarat hur olika sociala plattformar, liksom den mobila kommunikationen, också erhåller medföljande normer, förväntningar och förhållningssätt. Intervjupersonerna upplever att sociala mediers framträdande på frontstage skapar en ytlig och falsk verklighetsbild. Med hjälp av Goffmans begrepp intrycksstyrning så får vi en förklaring till sociala mediers bakomliggande intrycksstyrning och varför deltagarna upplever att sociala mediers frontstage producerar ett negativt, fixerat och förvrängt ideal. Sociala mediers framträdande tvingar på intervjupersonerna masken av hur deras liv ser ut. Den uppvisade bilden konkurrerar därför, enligt Goffman intrycksstyrning, med intervjupersonernas egen verklighetsuppfattning, som i många fall inte når upp till sociala mediers förväntningar. Deltagarnas upplevelser menar att det är viktigt att ha en förståelse för sociala mediers backstage för att inse att den verklighetsbild som förmedlas är strategiskt planerad, fixerad och konstruerad för att passa in i respektive plattformars frontstage.

6.2. Förslag till framtida forskning

Med grund i allt som nämnts i denna uppsats så vill jag presentera ett förslag till den framtida forskningen. Uppsatsen karaktäriseras av den tidigare forskningens balansgång, den allmänna debattens tvetydighet och landade slutligen i intervjupersonernas upplevda dubbelhet om mobiltelefonens möjligheter och risker. Något som var viktigt att skilja på, enligt intervjupersonernas upplevelser, är sociala mediers innebörd. Mobiltelefonens olika applikationer och funktioner medför individuella möjligheter och konsekvenser. Möjligheter som, i intervjupersonernas mening, är kritiska för att hänga med i det moderna digitala samhället. Det krävs därför en isolerad och särskild förståelse för hur respektive applikation påverkar oss. Applikationens omfattning, behövs i linje med studiens tidigare forskning också kompletteras med en förståelse för människors personliga, unika och individuella förhållningssätt till den specifika plattformen. Denna studie ger därför den framtida forskningen en insikt i hur forskare kan närma sig mobiltelefonens möjligheter och risker i det digitala samhället.

7. Referenslista

Ahlberg, Elin; Danielsson, Johanna. (2019). *Alltid nåbar - aldrig fri; En studie om hur unga vuxna upplever mobiltelefoner.*

Arnborg, Ebba. (2022). *Mobilen – hur påverkar den unga?* Forskning.se. 11 oktober.
<https://www.forskning.se/2022/10/11/sociala-medier-unga-halsa> (Hämtad: 2023-04-29)

Aspers, Patrik. (2007). *Etnografiska metoder: att förstå och förklara samtiden.* Malmö: Liber AB.

Bayer, Joseph; Campbell, Scott; Ling, Rich. (2014). Renewed Bridges between Sociological and Psychological Theory. Ed: Oliver Mary Beth & Raney Art. *Media and Social Life.* New York: Routledge, 176-185.

Goffman, Erving. (1959). *Jaget och maskerna: en studie i vardagslivets dramatik.*
Översättning av Sven Bergström (2018). Studentlitteratur (6. uppl).

Gillberg, Nanna. (2019). *Påsatt och avskärmad; i en uppkopplad värld.* Malmö: Roos & Tegner.

Internetstiftelsen. (2021). *Ordlista; sociala medier.* Stockholm: Internetstiftelsen i Sverige.

Internetstiftelsen. (2022). *Svenskarna och Internet 2022.* Stockholm: Internetstiftelsen i Sverige.

Internetstiftelsen. (2017). *Utställning; internetmuseet.* Stockholm: Internetstiftelsen i Sverige.
<https://internetmuseum.se/utställningar/for-unga/nar-vara-mobiltelefoner-plotsligt-blev-smarta/> (Hämtad: 2023-04-29)

Jamieson Lynn. (2013). Personal Relationships, Intimacy and the Self in a Mediated and Global Digital Age. Ed. K. Orton-Johnson, N. Prior. *Digital Sociology: Critical Perspectives.* London: Palgrave Macmillan, 13-28.

Kättström, Dag. (2016). *Digitaliseringen förändrar hela vår värld*. Forskning.se. 12 april. <https://www.forskning.se/2016/04/12/digitaliseringen-forandrar-hela-var-varld/> (Hämtad: 2023-03-16)

Levin, Irene; Trost, Jan. (2010). *Att förstå vardagen: med ett symboliskt interaktionistiskt perspektiv*. Studentlitteratur AB.

SOI2015. (2020). <https://www.soi2015.se/smartphone-mobil/> (Hämtad: 2023-04-29)

Turkle, Sherry. (2011). *Alone together: Why we expect more from technology and less from each other*. New York: Basic Books.

Trost, Jan. (2010). *Kvalitativa intervjuer*. (4. uppl.). Lund: Studentlitteratur AB.

Ytre-Arne, Brita. (2023). *MEDIA USE IN DIGITAL EVERYDAY LIFE*. Bingley: Emerald Publishing Limited.

8. Bilagor:

8.1 Intervjuguide

Inledning

Vem är du?

Hur gammal är du?

Jobbar eller pluggar du?

Vart bor du?

Äger du en mobiltelefon? Har du med dig den här idag?

Skärmtid

Hur mycket tid tror du att du spenderar på din mobiltelefon varje dag?

Vill du dela med dig av hur mycket det egentligen är?

Vilka är dina topp 3 mest använda applikationer?

Vad använder du din telefon mest till?

Vad känner du när du ser statistiken över ditt mobilanvändande?

Sociala medier

Använder du dig av sociala medier? Varför?

Hur är din relation till sociala medier?

Vad tycker du om sociala medier?

Hur har de påverkat dig och ditt liv?

Anser du att sociala medier kan vara skadligt? Hur tänker du då?

Välbefinnande

Försöker du minska tiden du spenderar med din mobil? Varför? / Varför inte?

Tycker du att din mobil påverkar ditt välmående? På vilket sätt?

Har någon i din närhet påverkats negativt av mobiltelefonen? Hur?

Vill du ge ett exempel på när den påverkar dig och ditt välbefinnande positivt?

Hur påverkar mobiltelefonen din fysiska hälsa?

Kommunikation

Ser du mobiltelefonens kommunikationsmöjligheter som något positivt eller negativt?

Förklara gärna hur du tänker.

Hade du kunnat spendera en vecka utan din telefon? Varför / Varför inte?

Har du alltid med dig din mobiltelefon? Varför?

Hur känns det för dig om du inte har tillgång till din mobiltelefon?

Känner du ett tvång över att alltid vara tillgänglig på din mobil?

Hur skulle du beskriva den känslan? / Varför känner du inte det?

Varför tror du att du känner så?

Är folk i din närhet ofta upptagna med sin telefon istället för att umgås?

Hur känns det?

Händer det att du själv kommer på dig att du sitter med mobilen istället för att umgås?

Varför gör du det tror du?

Reflektioner

Hur ser du på dagens mobiltelefonanvändning i samhället? Positivt/negativt?

Vad ser du som är positivt?

Vad anser du är mindre bra?

Hur ofta fastnar du i det oändliga scrollandet?

Vad betyder mobiltelefonen för dig?

Avslutande frågor:

Hur har mobiltelefonen förändrat ditt liv? På vilket sätt?

Vad är enligt dig det bästa med din mobiltelefon?

Hur ser du på framtidens mobilanvändande? Hur kommer det se ut?

Är det något du är förvånad över att jag inte har frågat om?

Finns det något övrigt du vill dela med dig av angående mobiltelefonen?